

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

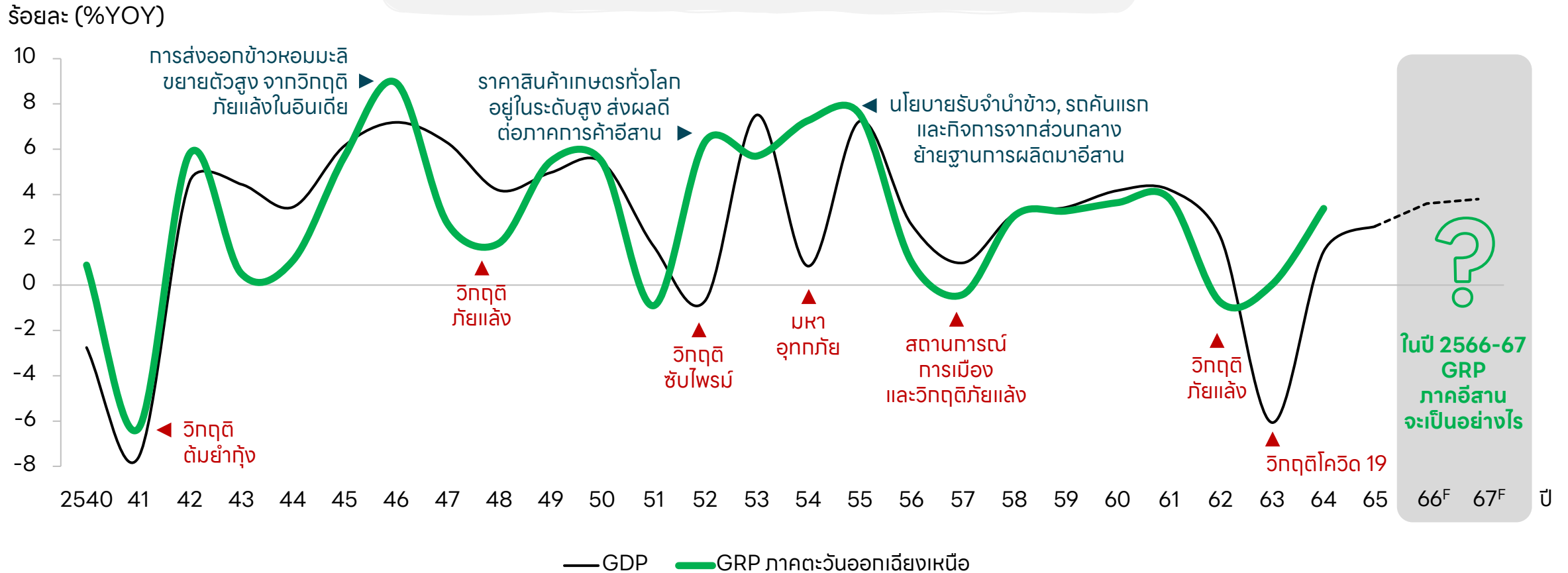
“ ชวนคุยทิศทางเศรษฐกิจ ชวนคิดปรับโครงสร้างภาคเกษตรอีสาน ”

งานสัมมนาวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566
5 กันยายน 2566

แบงก์ชาติภาคอีสาน ศึกษาและจัดทำประมาณการเศรษฐกิจภูมิภาค เพื่อตอบโจทย์พื้นที่

1) เศรษฐกิจอีสานและประเทศโตต่างกันทั้งขนาดและทิศทาง 2) ข้อมูลภูมิภาคจะช่วยสนับสนุนการวางแผนธุรกิจ

อัตราการขยายตัวของ GDP ประเทศ และ GRP ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ

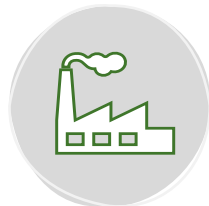
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย สปท., รายงานนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ มิถุนายน 2566 คำนวณและประมาณการโดย สปท.

ประมาณการเศรษฐกิจภาคอีสาน 2 ปีข้างหน้า สะท้อนทิศทางของ 5 สาขาเศรษฐกิจสำคัญ

ฉายภาพ 5 สาขาเศรษฐกิจสำคัญ ครอบคลุมสัดส่วน 61% ของ GRP

เกษตรกรรม (20%)
(ปี 2562 19%)

อุตสาหกรรม (19%)
(อุตสาหกรรม 8%)

การค้า (13%)

ก่อสร้าง (4%)

อสังหาริมทรัพย์ (5%)

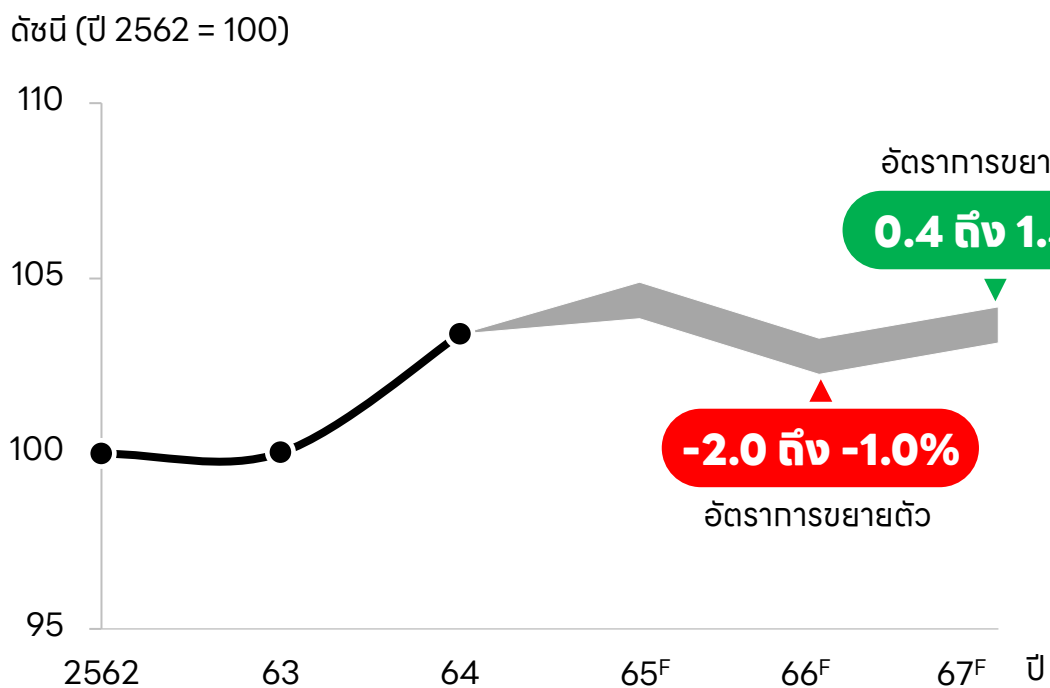
หมายเหตุ: (%) คือสัดส่วนสาขาเศรษฐกิจต่อ GRP ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2564
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

บทวนและเผยแพร่ปีละ 2 ครั้ง

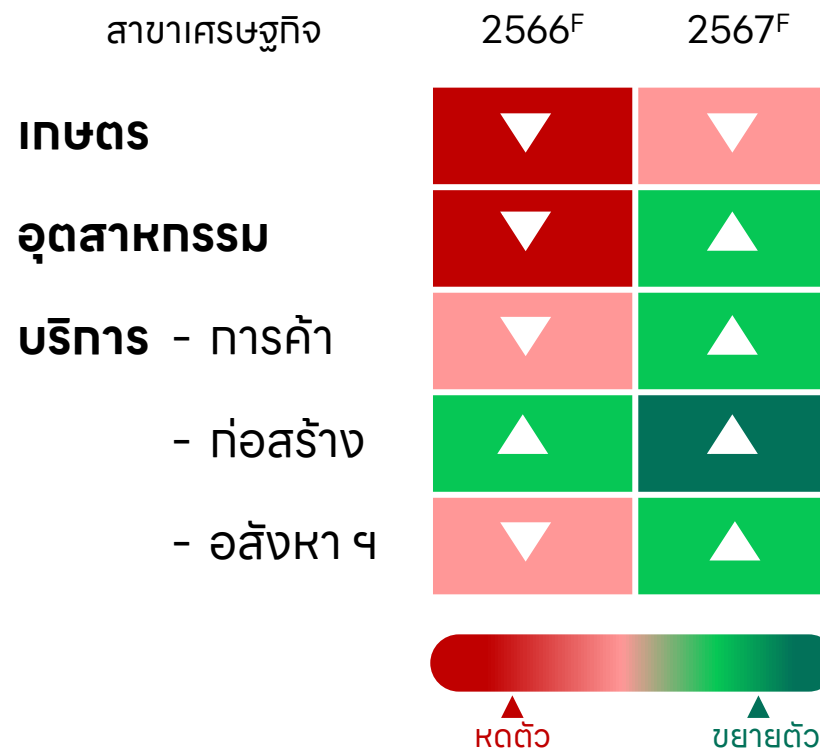
ปี 2566 เศรษฐกิจอีสานมีแนวโน้มหดตัวเกือบทุก Sector ยกเว้นภาคก่อสร้าง และจะกลับมาขยายตัวเล็กน้อยในปี 2567

ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริง (Real GRP) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมาณการโดย ธปท.

แรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

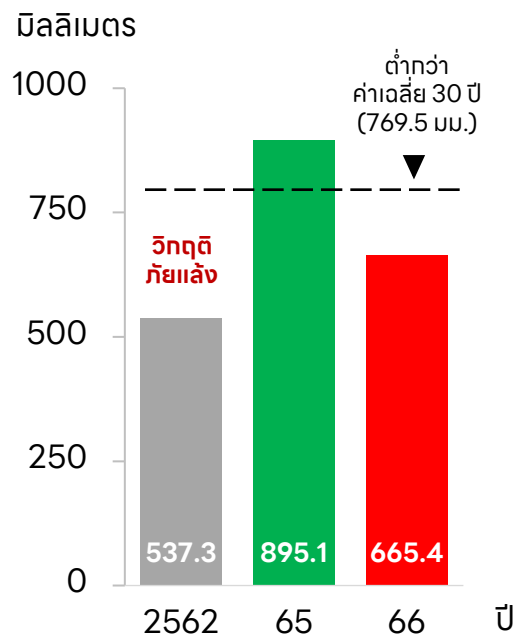
หมายเหตุ : แถบสีแสดงทิศทางการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อนหน้า ความเข้มของสีแสดงระดับความรุนแรง

ภาคเกษตรของอีสานคาดว่าจะหดตัว จากวิกฤตภัยแล้งที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิต ตั้งแต่ปลายปี 2566 ต่อเนื่องถึงปี 2567 โดยเฉพาะ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

 2566^F ▼
 [20% GRP] **2567^F** ▼

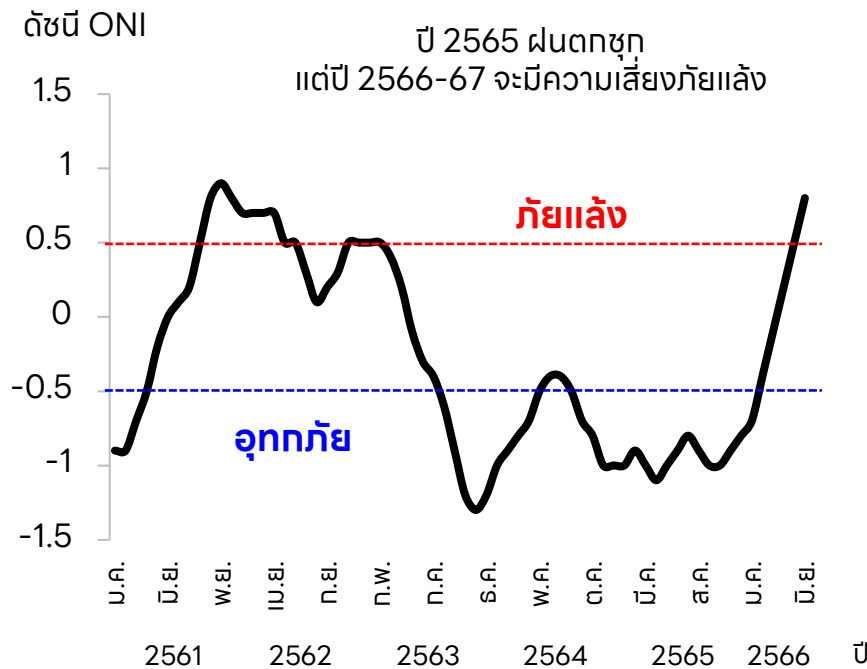
สภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนและปริมาณน้ำฝนสะสมที่ลดลง ส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตในภาคเกษตร

ปริมาณน้ำฝนสะสม (7 เดือน)

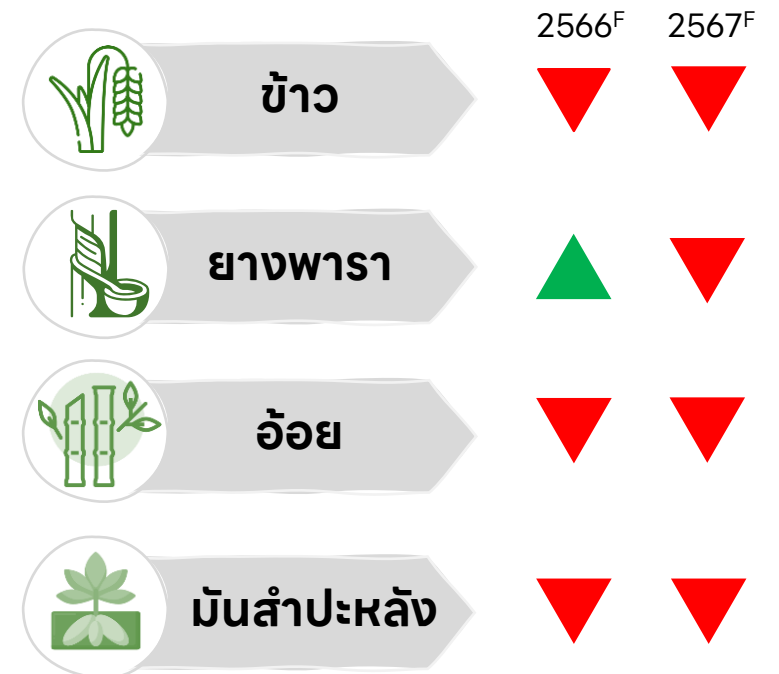
ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา
 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ดัชนีสี Oceanic Niño Index (ONI)

ที่มา: National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) คำนวณโดย สปท.

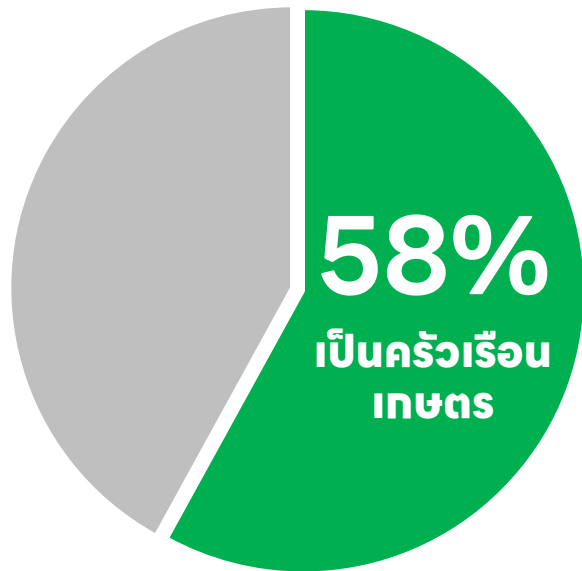
คาดการณ์ผลผลิตรายพืชเกษตรสำคัญ

หมายเหตุ: F คือ ข้อมูลประมาณการ, สัดส่วนมูลค่าผลผลิตพืชเกษตรอีสาน ข้าว 39% ยางพารา 17.5% อ้อย 13% มันสำปะหลัง 11.7%
 ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภัยแล้งส่งผลให้รายได้เกษตรกรมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนล่าง

ครัวเรือนอีสานเกินครึ่งหนึ่ง อยู่ในภาคเกษตร

ที่มา : รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

อีสานตอนบน : กาฬสินธุ์, ขอนแก่น, นครพนม, มหาสารคาม, มุกดาหาร, ร้อยเอ็ด, สกลนคร, หนองคาย, หนองบัวลำภู, อุดรธานี, เลย, บึงกาฬ
อีสานตอนล่าง : ชัยภูมิ, นครราชสีมา, บุรีรัมย์, ยโสธร, ศรีสะเกษ, สุรินทร์, อำนาจเจริญ, อุบลราชธานี

สัดส่วนมูลค่าผลผลิตเกษตรในภาคอีสาน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อีสานตอนล่าง

จำนวนครัวเรือนเกษตร **4.3 ล้าน**

สัดส่วนมูลค่าปี 2565 (%)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คำนวณโดย สปท.

ภาคอุตสาหกรรมคาดว่าจะหดตัวในปี 2566 ตามการชะลอตัวของอุปสงค์โลก และจะทยอยปรับตัวขึ้น ในปี 2567

 2566^F
 [19% GRP] **2567^F**

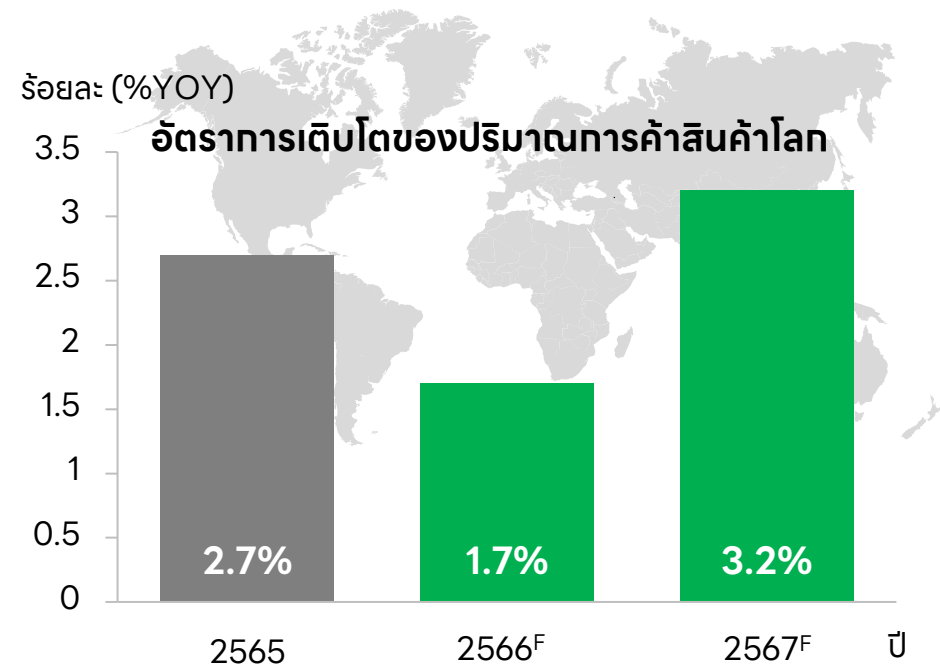
ทิศทางการผลิตของสินค้าสำคัญในภาคอีสาน

การผลิตภาคอุตสาหกรรม	2566 ^F	2567 ^F
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ 		
สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย 		
การสีข้าว 		
น้ำตาลทราย 		
แป้งมันสำปะหลัง 		

 % YoY ปรับดีขึ้นจากปีก่อน % YoY ปรับแย่ลงจากปีก่อน

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ *%YoY เทียบกับปีก่อน
 ที่มา : ประมาณการโดย สปท.

ปี 2566 การผลิตโดยรวมชะลอลงตามอุปสงค์โลก แต่คาดว่าจะฟื้นตัวตามทิศทางการค้าโลกในปี 2567

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
 ที่มา : WTO for merchandise trade volume and consensus estimates for GDP

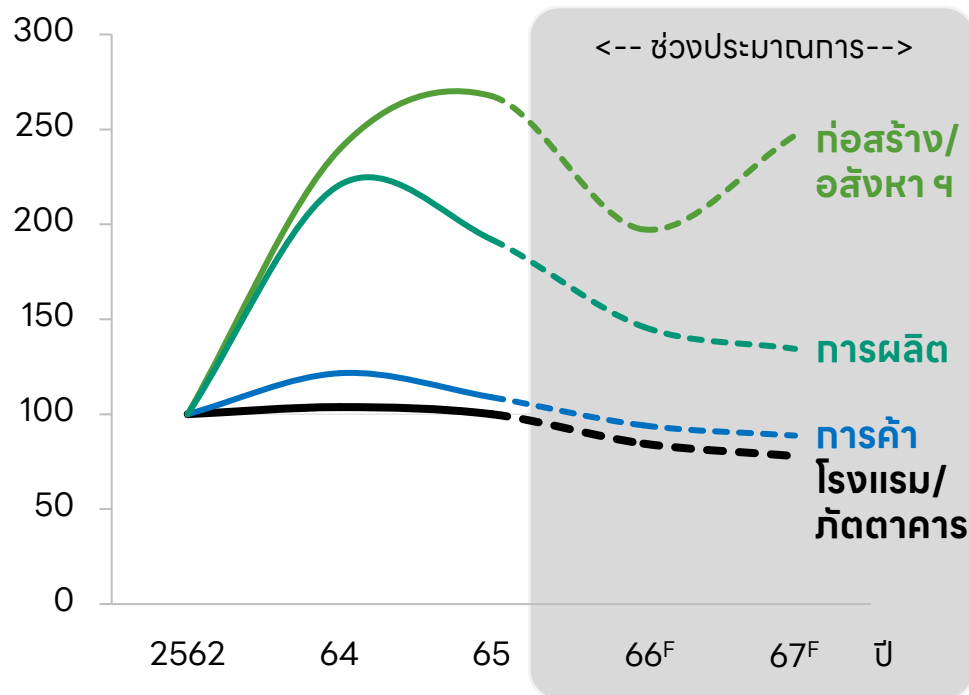
การคำนวณอีสาน คาดว่า จะหดตัวในปี 2566 จากกำลังซื้อที่ลดลง และจะทยอยฟื้นตัวช้า ๆ ในปี 2567 จากรายได้นอกภาคเกษตรที่ปรับตัวขึ้น

2566^F ▼
2567^F ▲

ดัชนีรายได้แรงงานนอกภาคเกษตรลดลงในปี 2566 ก่อนปรับตัวขึ้นในปีถัดไป

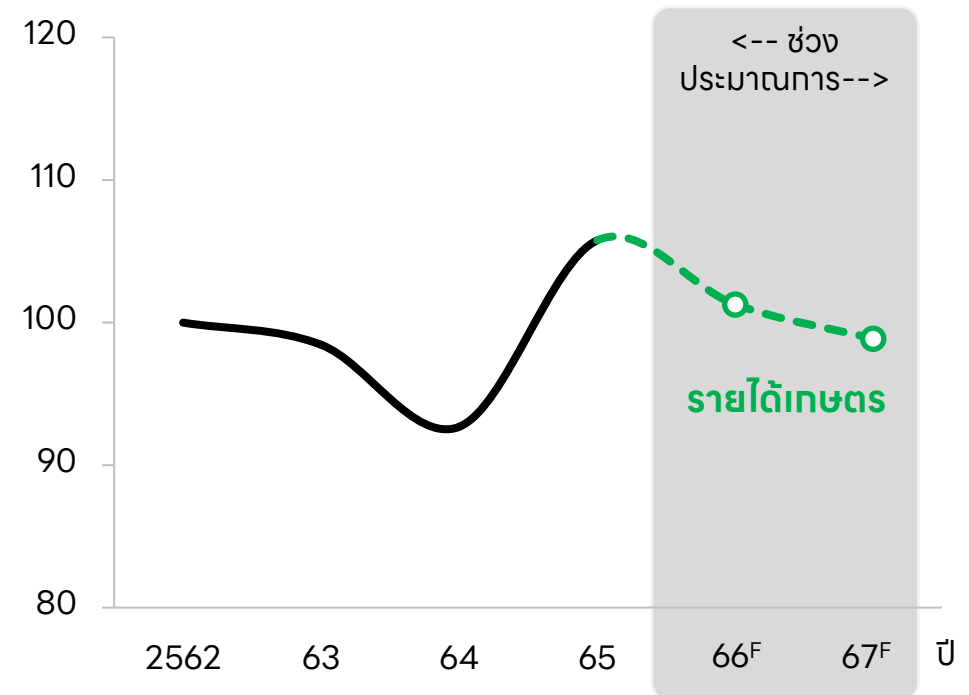
ดัชนี (ปี 2562 = 100)

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณและประมาณการโดย สปท.

ดัชนีรายได้เกษตรกรภาคอีสานลดลงต่อเนื่อง ในปี 2566-67 จากผลกระทบภัยแล้ง

ดัชนี (ปี 2562 = 100)

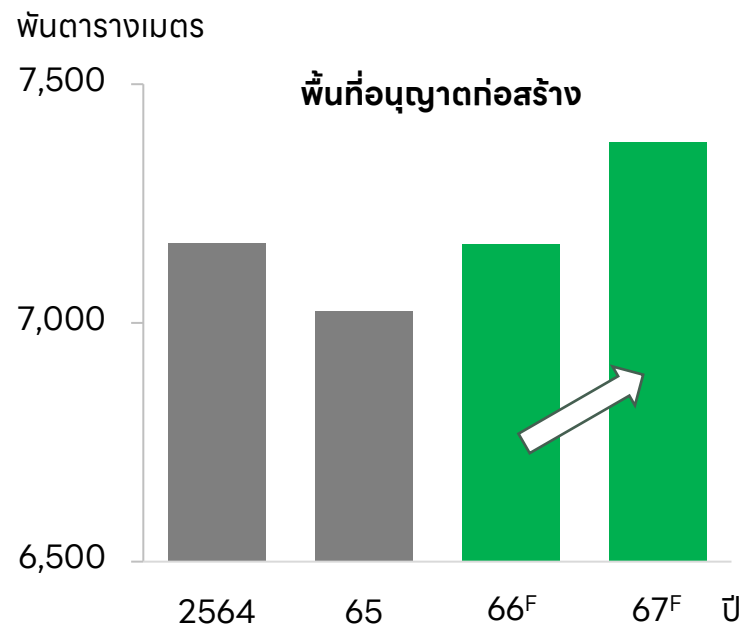
หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คำนวณและประมาณการโดย สปท.

การก่อสร้างภาคอีสานขยายตัว ในปี 2566 จากโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัย และต่อเนื่องถึงปี 2567 จากโครงการลงทุนภาครัฐขนาดใหญ่

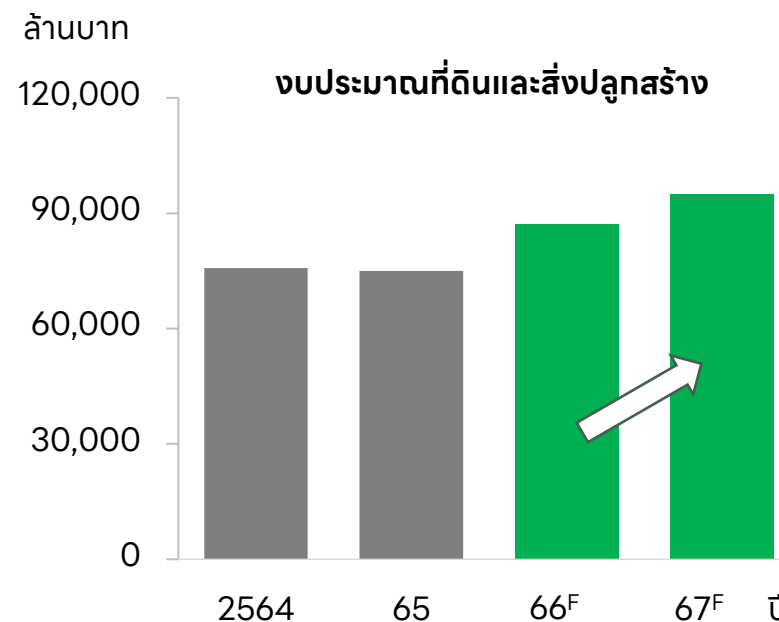
2566^F ▲
2567^F ▲

พื้นที่อนุญาตก่อสร้างเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความต้องการที่อยู่อาศัยในระยะต่อไป

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณและประมาณการโดย สปท.

การก่อสร้างภาครัฐ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในปี 2566-67

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง คำนวณและประมาณการโดย สปท.

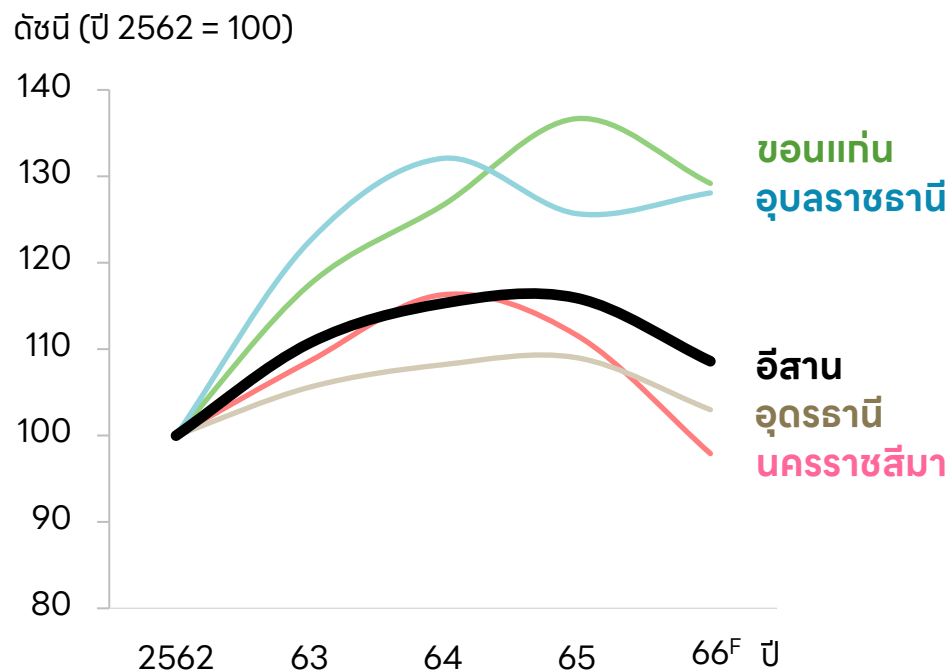
ภาคอสังหาริมทรัพย์จะหดตัวในปี 2566 จากการเร่งซื้อในปี 64-65 ที่มีมาตรการลดค่าโอนกรรมสิทธิ์และค่าจดจำนอง ขณะที่ปี 2567 ยังมีแนวโน้มขยายตัวตามการเติบโตของเมือง

2566^F
2567^F

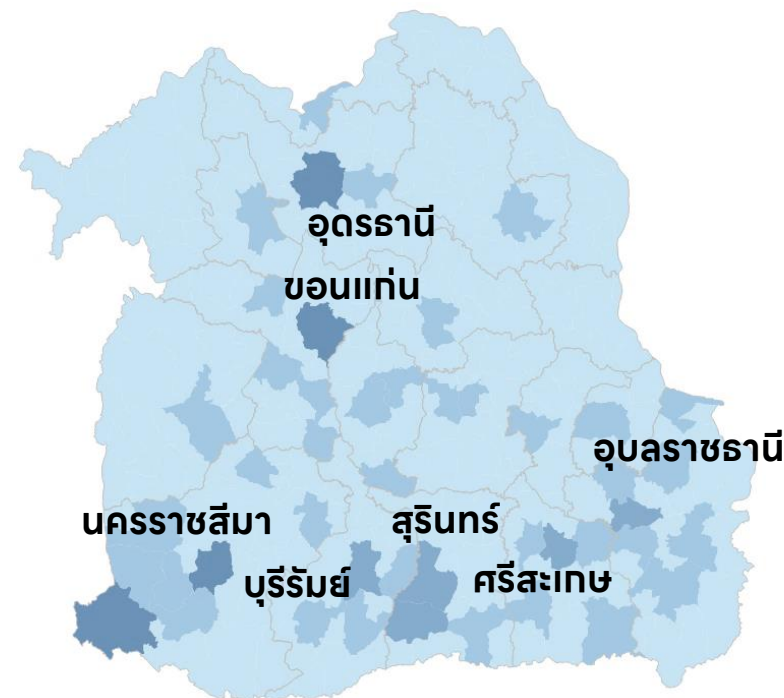

จำนวนที่อยู่อาศัย (Unit) ที่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ลดลงในปี 2566 จากที่เร่งไปในปี 64-65

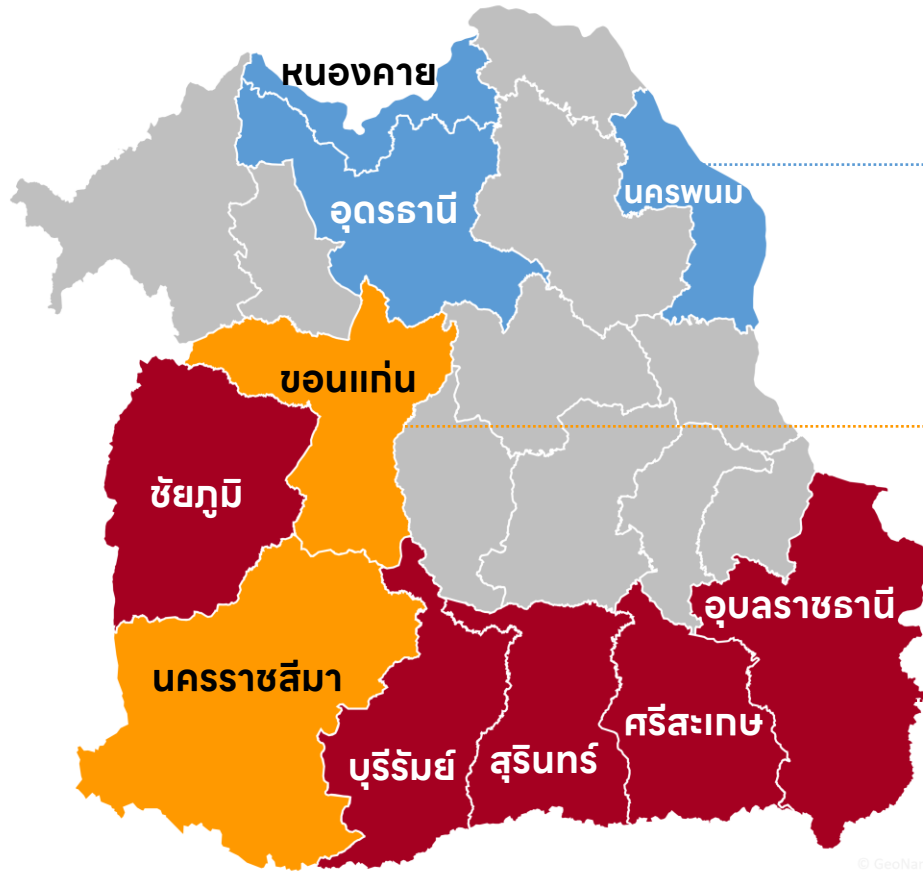
หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : สปท. จำนวนและประมาณการโดย สปท.

จากข้อมูลดาวเทียม* ในช่วง 6 ปี
ชี้ว่า ภาคอีสานมีพื้นที่สิ่งปลูกสร้างขยายตัว
ในหลายพื้นที่ทั้งเมืองหลักและเมืองรอง

ที่มา: * พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง (Built area) จาก Dynamic World ปี 2565 เทียบปี 2559 โดย National Geographic Society Google และ The World Resources Institute จำนวนและประมาณการโดย สปท.

แต่ละจังหวัดในอีสานได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจแตกต่างกัน

1. เศรษฐกิจการค้า
ได้ประโยชน์จากการฟื้นตัว
ของการท่องเที่ยว

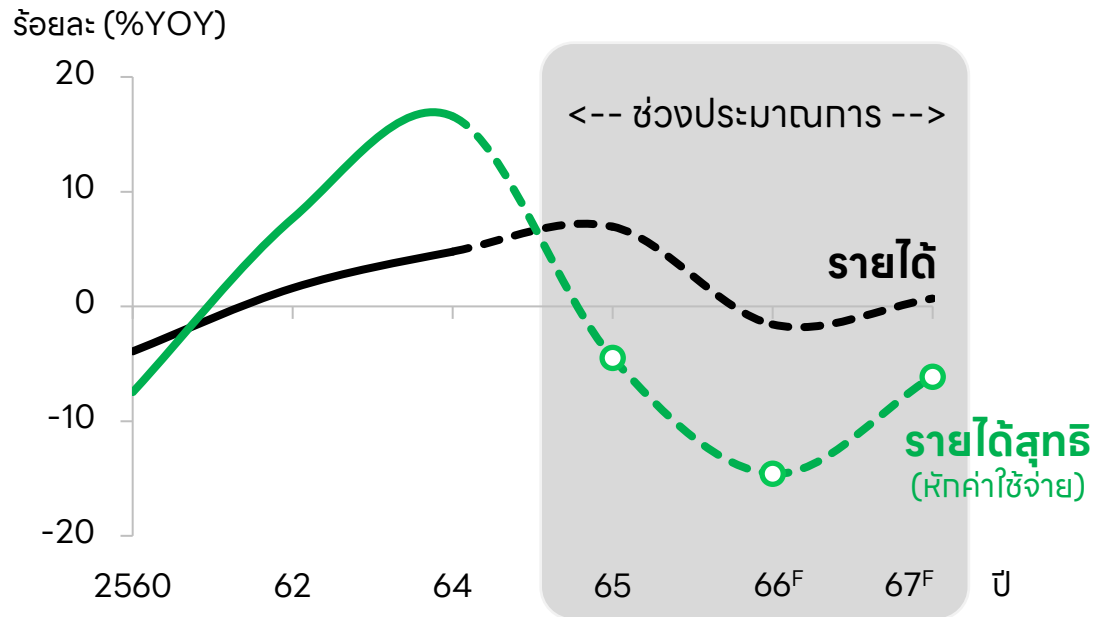
2. เศรษฐกิจโลกชะลอตัว
กระทบการผลิตเพื่อการส่งออก

3. ภัยแล้งกระทบแหล่งปลูกข้าว
และอ้อยในพื้นที่อีสานตอนล่าง

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เศรษฐกิจอีสานที่ชะลอตัวและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ทำให้รายได้ครัวเรือนสุทธิตัวต่อตลอดช่วงประมาณการ ภัยแล้งในปี 2566-67 จะทำให้ครัวเรือนอีสานเกินครึ่งมีรายได้สุทธิลดลง

อัตราการเติบโตของรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนอีสาน มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณและประมาณการโดย สปท.

รายได้สุทธิของครัวเรือนอีสาน มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง

สัดส่วนต่อครัวเรือนอีสานทั้งหมด (%)	ทิศทางรายได้สุทธิ	
	2566 ^F	2567 ^F
เกษตรกรรม (58%)	▼	▼
อุตสาหกรรม (5%)	▼	▼
การค้า (10%)	▼	▼
ก่อสร้าง/อสังหาริมทรัพย์ (6%)	▼	▲
ท่องเที่ยว (4%)	▼	▼

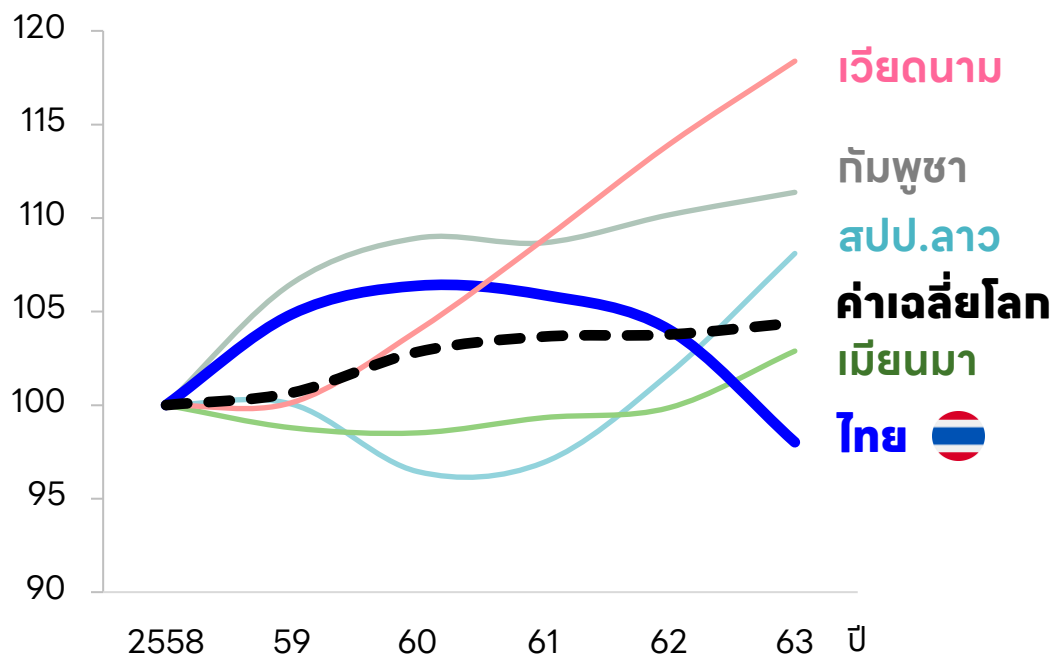
▲ % YoY ปรับดีขึ้นจากปีก่อน ▼ % YoY ปรับแย่ลงจากปีก่อน

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณและประมาณการโดย สปท.

มองไปข้างหน้า ความสามารถในการทำเกษตรที่ถดถอยลงจากปัญหาเชิงโครงสร้าง และความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและพฤติกรรมผู้บริโภค หากไม่เร่งปรับตัว ในระยะยาวจะทำให้การเติบโตของภาคเกษตรมีข้อจำกัดมากขึ้น

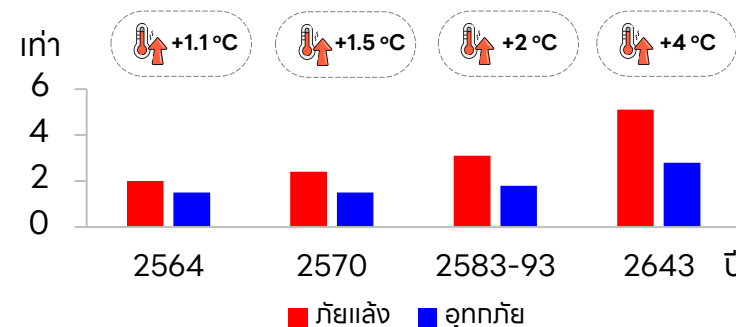
ความสามารถในการทำเกษตรของไทยถดถอยลงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกและต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด ที่ในอดีตไทยเคยทำได้ดีกว่า

ดัชนีผลิตภาพปัจจัยการเกษตรรวม (ปี 2558 = 100)

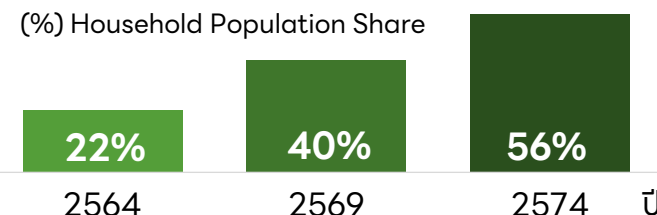
ที่มา: Agricultural Total Factor Productivity Index (TFPI) ธนาคารโลก

สภาพอากาศที่แปรปรวนมากขึ้น จะทำให้เกิดภัยแล้งและอุทกภัยที่รุนแรงมากขึ้น

ที่มา: IPCC 2021 ระดับความรุนแรง (เท่า) เมื่อเทียบกับยุคก่อนปฏิวัติอุตสาหกรรม (พ.ศ. 2393-2443)

ผู้บริโภคทั่วโลกจะให้ความสำคัญกับสินค้าที่มีมาตรฐานสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

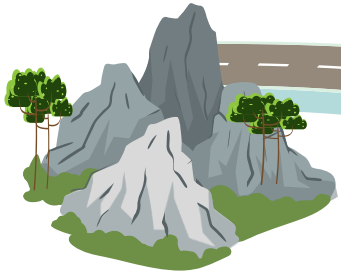

ที่มา: รายงาน Who Cares, Who Does 2021 โดย Kantar, Europanel และ GfK

หากเทียบกับก่อนโควิด **ความเป็นอยู่ของคนในภาคอีสานดีขึ้น** ในด้านสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน และความปลอดภัย

▲ **สิ่งแวดล้อม** เช่น

ค่า PM 2.5 เฉลี่ยต่อปี (ไมโครกรัมต่อเมตร³, ปี 65)
74.2 ลดลงจากก่อนโควิดที่ 79.5 ไมโครกรัมต่อเมตร³
 ลดลงในเกือบทุกจังหวัด
 แต่ 5 เดือนแรกปี 66 ค่า PM 2.5 อยู่ที่ 113.1 ไมโครกรัมต่อเมตร³
 เพิ่มขึ้นจาก 90.3 และ 111.1 ไมโครกรัมต่อเมตร³
 ในช่วงเดียวกันปี 2565 และ 2562 ตามลำดับ

▲ **โครงสร้างพื้นฐาน** เช่น

สัดส่วนประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ปี 64)
80.8% เพิ่มขึ้นจากก่อนโควิดที่ 56.8%
 เพิ่มขึ้นเกือบทุกจังหวัด

▲ **ดีขึ้น** จากก่อนโควิด (ปี 62)
 ■ **ใกล้เคียง** จากก่อนโควิด (ปี 62)
 ▼ **แย่ลง** จากก่อนโควิด (ปี 62)

▲ **ความปลอดภัย** เช่น

การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์
 (รายต่อประชากร 100,000 คน, ปี 64)
57.7 ลดลงจากก่อนโควิดที่ 60.4 รายต่อประชากรแสนคน

■ **การศึกษา** เช่น

คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ ONET ของระดับ ม.ปลาย (ปี 64)
30% ใกล้เคียงกับก่อนโควิดที่ 29.9%

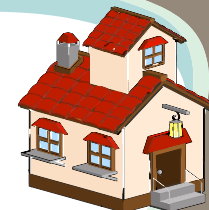
■ **สาธารณสุข** เช่น

สัดส่วนการทุบแรกเกิด
 ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ปี 63)
9.2% ลดลงจากก่อนโควิดที่ 9.7%

▼ **รายได้และการจ้างงาน** เช่น

อัตราการว่างงาน (ปี 65)
1.0% สูงกว่าก่อนโควิดที่ 0.8 %

แต่ช่วง 6 เดือนแรกปี 66 อยู่ที่ 0.7%
 กลับมาใกล้เคียงกับช่วง 6 เดือนแรกของปี 62
 ที่อยู่ที่ 0.8% ที่เป็นช่วงก่อนโควิด

หมายเหตุ : ก่อนโควิด คือ ปี 2562
 ที่มาของข้อมูล :

1) ผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2) ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
 และสังคมแห่งชาติ 3) สำรองภาวะการทำงานของคนในภาคของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 4) The World Air Quality Project 5) Open Government Data of Thailand
 ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) 6) VIIRS Stray Light Corrected Nighttime Day/Night Band Composites ของ Earth Observation Group,
 Payne Institute for Public Policy, Colorado School of Mines และ 7) Dynamic World ของ Google ร่วมกับ World Resources Institute
 คำนวณโดยทีมงานศึกษา สปท. อ่านรายละเอียดเครื่องชี้และดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชนเพิ่มเติมได้จากเอกสารแนบท้าย

ความเป็นอยู่ของคนในภาคอีสานด้านรายได้และการจ้างงาน การศึกษา และสาธารณสุข **ยังต่ำกว่าประเทศ**

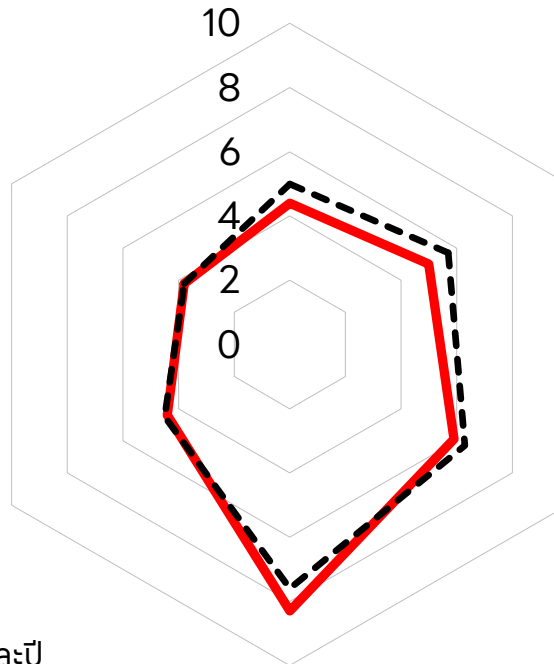
ดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชนในภาคอีสาน 6 ด้าน (20 เครื่องชี้)

(ข้อมูลล่าสุด ปี 2563 ปี 2564 และปี 2565)

รายได้และการจ้างงาน

- 5 เครื่องชี้ ได้แก่
- อัตราการว่างงาน
 - รายได้แรงงานที่แท้จริง
 - รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของครัวเรือน

- สิ้นทรัพย์สุทธิของครัวเรือน
- สัดส่วนคนจน

การศึกษา

- 3 เครื่องชี้ ได้แก่
- คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ ONET ของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - สัดส่วนของเด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย
 - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนอายุ 15 ปีขึ้นไป

สาธารณสุข

- 5 เครื่องชี้ ได้แก่
- สัดส่วนประชากรต่อจำนวนเตียง
 - สัดส่วนผู้ป่วยใน
 - สัดส่วนการรอกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
 - สัดส่วนการฆ่าตัวตายสำเร็จ
 - สัดส่วนประชากรที่เป็นผู้พิการ

โครงสร้างพื้นฐาน

- 3 เครื่องชี้ ได้แก่
- สัดส่วนประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ต
 - ปริมาณแสงสว่าง
 - พื้นที่ปลูกสร้างที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

สิ่งแวดล้อม

- 2 เครื่องชี้ ได้แก่
- PM 2.5 เฉลี่ยต่อปี
 - อุณหภูมิสูงสุดในแต่ละปี

ความปลอดภัย

- 2 เครื่องชี้ ได้แก่
- การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน
 - อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน

- ภาคอีสาน
- - - ประเทศ
- █ ต่ำกว่าประเทศ
- █ สูงกว่าประเทศ

หมายเหตุ : ดัชนีแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 0-10 โดยค่ายิ่งมากยิ่งดี

ที่มาของข้อมูล : 1) ผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2) ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3) สำรองภาวะการทำงานของประชาชน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 4) The World Air Quality Project 5) Open Government Data of Thailand ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) 6) VIIRS Stray Light Corrected Nighttime Day/Night Band Composites ของ Earth Observation Group, Payne Institute for Public Policy, Colorado School of Mines และ 7) Dynamic World ของ Google ร่วมกับ World Resources Institute จำนวนโดยทีมงานศึกษา ธป. อ่านรายละเอียดเครื่องชี้และดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชนเพิ่มเติมได้จากเอกสารแนบท้าย

จับชีพจรและประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจ (Short term development)

- ติดตามภาวะและประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจภาคอีสาน
- การพัฒนาข้อมูลและเครื่องชี้เศรษฐกิจ

พัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจการเงินในพื้นที่ (Long term development)

- งานศึกษาเชิงลึกที่ตอบโจทย์พื้นที่
- ประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงกับภาคส่วนต่างๆ ในการพัฒนาพื้นที่ (Connector / Facilitator)

สื่อสารและผลักดันนโยบาย ธปท. ให้เกิดผลจริงในพื้นที่

- สร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้คนอีสาน ตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการในปี 2566 เช่น
 - เสริมแกร่งการเงินกองทุนหมู่บ้าน
 - ชวนน้องท่องโลกการเงิน

- การผลักดัน ส่งต่อมาตรการช่วยเหลือประชาชน
 - ให้คำปรึกษาเพื่อสนับสนุนการแก้หนี้ที่ยั่งยืน
 - สร้างเครือข่ายเตือนภัยทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เอกสารแนบ
เครื่องชี้และดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชนใน 3 ภาคของไทย

โครงสร้างพื้นฐาน

3 เครื่องชี้ ได้แก่

- สัดส่วนประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ต
- ปริมาณแสงสว่าง
- พื้นที่ปลูกสร้างที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

รายได้และการจ้างงาน

5 เครื่องชี้ ได้แก่

- อัตราการว่างงาน
- รายได้แรงงานที่แท้จริง
- รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของครัวเรือน
- สินทรัพย์สุทธิของครัวเรือน
- สัดส่วนคนจน

การศึกษา

3 เครื่องชี้ ได้แก่

- คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ ONET ของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- สัดส่วนของเด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย
- จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนอายุ 15 ปีขึ้นไป

ความเป็นอยู่ของประชาชน

6 ด้าน 20 เครื่องชี้
ข้อมูลล่าสุด (ปี 2563 - 2566)

สิ่งแวดล้อม

2 เครื่องชี้ ได้แก่

- PM 2.5 เฉลี่ยต่อปี
- อุณหภูมิสูงสุดในแต่ละปี

ความปลอดภัย

2 เครื่องชี้ ได้แก่

- การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์
- อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน

สาธารณสุข

5 เครื่องชี้ ได้แก่

- สัดส่วนประชากรต่อจำนวนเตียง
- สัดส่วนผู้ป่วยใน
- สัดส่วนการแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
- สัดส่วนการฆ่าตัวตายสำเร็จ
- สัดส่วนประชากรที่เป็นผู้พิการ

ที่มาของข้อมูล : 1) ผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2) ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3) สำรองภาวะการทำงานของประชาชน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 4) The World Air Quality Project 5) Open Government Data of Thailand ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) 6) VIIRS Stray Light Corrected Nighttime Day/Night Band Composites ของ Earth Observation Group, Payne Institute for Public Policy, Colorado School of Mines และ 7) Dynamic World ของ Google ร่วมกับ World Resources Institute

เครื่องชี้และดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชนใน 3 ภาคของไทย

1. ที่มาและวัตถุประสงค์ ที่ผ่านมา สปท. เน้นติดตามภาวะเศรษฐกิจและการเงิน แต่การติดตามภาวะเศรษฐกิจและการเงินอย่างเดียวไม่ได้ครอบคลุมชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งที่ต้องให้ความสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนซึ่งประชากร 3 ภาค (เหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และใต้) มีรวมกันมากถึง 65% ของประชากรทั้งประเทศ^{1/} สปท. จึงจัดทำเครื่องชี้และดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชน 3 ภาคในด้านอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นด้านนโยบายเชิงพื้นที่ในอนาคต โดยจัดกลุ่มเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การจ้างงานและรายได้ การศึกษา สาธารณสุข ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน โดยเครื่องชี้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ในแต่ละหมวด มีดังนี้

ตารางที่ 1 เครื่องชี้วัดความเป็นอยู่ของประชาชนใน 3 ภาคของไทย

ด้าน	เครื่องชี้	หน่วย	การตีความของเครื่องชี้	ปีของข้อมูล	ที่มาของข้อมูล
1. รายได้และการจ้างงาน	1.1 อัตราการว่างงาน จำนวนจากประชากรในวัยทำงานที่ไม่มีงานทำ หารด้วยประชากรในวัยทำงานทั้งหมด และคูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 ปี 2565 และ ครั้งแรกปี 2566	สำรวจภาวะการณทำงานของประชาชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนโดยทีมงานศึกษา
	1.2 รายได้แรงงานที่แท้จริง เป็นรายได้แรงงานทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรที่คำนวณจาก รายได้แรงงานรวมทั้งปี หารด้วยจำนวนแรงงานและหาร 12 เดือน ทั้งนี้ คำนึงถึงเงินเฟ้อแล้ว	บาทต่อเดือน	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 ปี 2565 และ ครั้งแรกปี 2566	สำรวจภาวะการณทำงานของประชาชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนโดยทีมงานศึกษา
	1.3 รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของครัวเรือน โดยคำนึงถึงเงินเฟ้อแล้ว	บาทต่อเดือน	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และ ปี 2564	ผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนโดยทีมงานศึกษา
	1.4 สินทรัพย์สุทธิของครัวเรือน โดยสินทรัพย์ประกอบด้วยมูลค่าบ้าน ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะทุกประเภท เงินออมในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งทองและัญมณี หักด้วยหนี้สินของครัวเรือน	บาทต่อปี	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และ ปี 2564	ผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนโดยทีมงานศึกษา
	1.5 สัดส่วนคนจน จำนวนจากจำนวนประชากรที่มีรายได้หรือรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน หารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมด และคูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และ ปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. การศึกษา	2.1 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ ONET ของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ครอบคลุม 5 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	ร้อยละ	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และ ปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	2.2 สัดส่วนของเด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย ต่อจำนวนเด็ก 0-5 ปีทั้งหมดในช่วงเวลาที่กำหนด คูณ 100 โดยพัฒนาการสมวัยประเมินโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย หรือคู่มือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง	ร้อยละ	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และ ปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	2.3 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนอายุ 15 ปีขึ้นไป	ปี	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และ ปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่มา 1/ สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ พ.ศ. 2564-2565 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 1 เครื่องชี้วัดความเป็นอยู่ของประชาชนใน 3 ภาคของไทย (ต่อ)

ด้าน	เครื่องชี้	หน่วย	การตีความของเครื่องชี้	ปีของข้อมูล	ที่มาของข้อมูล
3.สาธารณสุข	3.1 สัดส่วนประชากรต่อจำนวนเตียง คำนวณจากจำนวนประชากรกลางปีหารด้วยจำนวนเตียง	ประชากรต่อเตียง	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2564	สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
	3.2 สัดส่วนผู้ป่วยใน ต่อจำนวนประชากรกลางปีทั้งหมดของกระทรวงสาธารณสุข คูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2563	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	3.3 สัดส่วนการกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ คำนวณจาก จำนวนการกแรกเกิดที่มีอายุน้อยกว่า 28 วัน ที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัมหารด้วยจำนวนการกแรกเกิดทั้งหมด ซึ่งเป็นการเกิดมีชีพ คูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2563	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	3.4 สัดส่วนการฆ่าตัวตายสำเร็จ คำนวณจากจำนวนการฆ่าตัวตายต่อประชากรทั้งหมด คูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2563	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	3.5 สัดส่วนประชากรที่เป็นผู้พิการ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด คูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
4.ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.1 การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	รายต่อประชากร 100,000 คน	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	4.2 อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน รวบรวมทุกประเภทและคนเดินเท้า	รายต่อประชากร 100,000 คน	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5.สิ่งแวดล้อม	5.1 ค่า PM 2.5 เฉลี่ยต่อปี คำนวณจากผลต่างระหว่าง PM 2.5 Air Quality Index - 150 เป็นระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (กรณี บางจังหวัดไม่มีข้อมูล ประมาณการโดยใช้ค่าเฉลี่ย PM 2.5 ของจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกัน)	ไมโครกรัมต่อเมตร ³	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 ปี 2565 และ 5 เดือนแรกของปี 2566	The World Air Quality Project คำนวณโดยทีมงานศึกษา
	5.2 จุดหมอกมีสูงสุดในแต่ละปี	องศาเซลเซียส	ยิ่งน้อยยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2565	Open Government Data of Thailand ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) คำนวณโดยทีมงานศึกษา
6.โครงสร้างพื้นฐาน	6.1 สัดส่วนประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ต่อประชากรทั้งหมด คูณ 100	ร้อยละ	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2564	ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	6.2 ปริมาณแสงสว่าง วัดจาก ปริมาณความเข้มแสงเฉลี่ยในพื้นที่	nanoWatts/sr/cm ² (Average DNB radiance values)	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2565	VIIRS Stray Light Corrected Nighttime Day/Night Band Composites ของ Earth Observation Group, Payne Institute for Public Policy, Colorado School of Mines คำนวณโดยทีมงานศึกษา ผ่าน Google earth engine
	6.3 พื้นที่ปลูกสร้างที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี คำนวณจาก ส่วนต่างของพื้นที่ปลูกสร้างรวมทุกประเภทสะสมเทียบกับปีก่อน	ตารางกิโลเมตร	ยิ่งมากยิ่งดี	ปี 2562 และปี 2565	Dynamic World ของ Google ร่วมกับ World Resources Institute คำนวณโดยทีมงานศึกษา

2. การวิเคราะห์ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

(1) การติดตามพัฒนาการความเป็นอยู่ของประชาชนแต่ละภาค ผ่านการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของเครื่องชี้สำคัญในแต่ละช่วงเวลา โดยการเผยแพร่ครั้งนี้จะเปรียบเทียบกับช่วงปีล่าสุดกับช่วงก่อนโควิดปี 2562

(2) การเปรียบเทียบความเป็นอยู่ของประชาชนของแต่ละภาคเทียบกับค่าเฉลี่ยประเทศ จะใช้กรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชน ใช้แนวทางและวิธีการคำนวณเดียวกับดัชนีความเป็นอยู่ (Well-Being) ขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)) โดยมาปรับให้เข้ากับบริบทของไทย ครอบคลุมเครื่องชี้ 6 ด้าน ในตารางที่ 1 ซึ่งจัดทำเป็นข้อมูลรายปี ปี 2563-65 (ซึ่งเป็นข้อมูลรายปีล่าสุด) รายภาค **ดัชนีนี้ใช้เปรียบเทียบกับค่าดัชนีแต่ละพื้นที่ และเปรียบเทียบกับภาพรวมทั้งประเทศว่า พื้นที่ใดดีกว่า/แยกว่ากัน และดีกว่า/แยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเป็นหลัก** (ไม่ได้ใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmark) ของแต่ละด้านว่าดีกว่า/แยกว่าเกณฑ์เพียงใด และไม่ได้ใช้เปรียบเทียบข้ามช่วงเวลาว่าปีใดดีกว่าปีใด) **โดยวิธีการคำนวณดัชนี** แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การนำข้อมูลมา Normalize เนื่องจากเครื่องชี้มีหน่วยและการตีความแตกต่างกัน จึงจัดข้อมูลให้มีค่าอยู่ในช่วง 0-10 โดย “ค่ายิ่งมากยิ่งดี” โดยเป็นการหาช่วงของแต่ละเครื่องชี้ย่อยทุกจังหวัดในประเทศของแต่ละปี ด้วยวิธีดังนี้

$$\text{กรณีที่ 1 เครื่องชี้ตีความว่า “ยิ่งมากยิ่งดี” } \hat{x}_{i,t} = \left(\frac{x_{i,j,t} - \min(x_{i,t})}{\max(x_{i,t}) - \min(x_{i,t})} \right) \times 10$$

$$\text{กรณีที่ 2 เครื่องชี้ตีความว่า “ยิ่งน้อยยิ่งดี” } \hat{x}_{i,t} = \left(\frac{\max(x_{i,t}) - x_{i,j,t}}{\max(x_{i,t}) - \min(x_{i,t})} \right) \times 10$$

โดย x คือ ข้อมูลเครื่องชี้ของแต่ละด้าน , i คือ ด้านที่ 1-5 , j คือ จังหวัดที่ 1 ถึง 77 และ t คือ ปี 2563-65

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณดัชนีแต่ละด้าน รายภาค และประเทศ โดยหาค่าเฉลี่ยแบบที่ถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนประชากร แต่ละจังหวัดในภาคนั้น ๆ (Arithmetic Mean)

จัดทำโดย ฝ่ายเศรษฐกิจการเงินภูมิภาค ร่วมกับ 3 สำนักงานภาค
สิงหาคม 2566

เครื่องชี้ความเป็นอยู่ของประชาชนในภาคอีสาน

เครื่องชี้	หน่วย	ปี 2562	ปีล่าสุด (ปี 2563-66)
1.รายได้และการจ้างงาน			
1.1 อัตราการว่างงาน (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ร้อยละ	0.8 0.8 (ครึ่งแรก ปี 62)	1.0 (ปี 65) 0.7 (ครึ่งแรก ปี 66)
1.2 รายได้แรงงานที่แท้จริง (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	บาทต่อเดือน	3,893 4,112 (ครึ่งแรก ปี 62)	3,774 (ปี 65) 3,810 (ครึ่งแรก ปี 66)
1.3 รายได้หลังหักรายจ่ายที่แท้จริงของครัวเรือน (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	บาทต่อเดือน	4,033	4,669 (ปี 64)
1.4 สินทรัพย์สุทธิของครัวเรือน (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	บาทต่อปี	1,472,968	1,580,854 (ปี 64)
1.5 สัดส่วนคนจน (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ร้อยละ	8.4	10.2 (ปี 64)
2.การศึกษา			
2.1 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ ONET ของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	ร้อยละ	29.9	30.0 (ปี 64)
2.2 สัดส่วนของเด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	ร้อยละ	90.1	85.1 (ปี 64)
2.3 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของอายุ 15 ปีขึ้นไป (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	ปี	7.7	8.1 (ปี 64)

หมายเหตุ :

1/ ตัวเลขสีเขียว หมายถึง ดีขึ้นจากปี 2562 สีส้ม หมายถึง แย่กว่าปี 2562 และสีดำ หมายถึงใกล้เคียงปี 2562
2/ หน่วยของเครื่องชี้ทุกตัวเป็นค่าเฉลี่ยรายจังหวัด (ยกเว้น 6.3 เป็นผลรวมพื้นที่ปลูกสร้างที่เพิ่มขึ้นจากทุกจังหวัดในภาคนั้น ๆ)

ที่มาของข้อมูล : 1) ผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2) ฐานข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3) สำรองจากกรมการงานของประชาชน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 4) The World Air Quality Project 5) Open Government Data of Thailand ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) 6) VIIRS Stray Light Corrected Nighttime Day/Night Band Composites ของ Earth Observation Group, Payne Institute for Public Policy, Colorado School of Mines และ 7) Dynamic World ของ Google ร่วมกับ World Resources Institute คำนวณโดยทีมงานศึกษา สปท. อ่านรายละเอียดเครื่องชี้และดัชนีความเป็นอยู่ของประชาชนเพิ่มเติมได้จากเอกสารแนบท้าย

เครื่องชี้	หน่วย	ปี 2562	ปีล่าสุด (ปี 2563-66)
3.สาธารณสุข			
3.1 สัดส่วนประชากรต่อจำนวนเตียง (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	คนต่อเตียง	570	527 (ปี 64)
3.2 สัดส่วนผู้ป่วยใน (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ร้อยละ	12.0	11.2 (ปี 63)
3.3 สัดส่วนการทรมานที่เกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ร้อยละ	9.7	9.2 (ปี 63)
3.4 สัดส่วนการฆ่าตัวตายสำเร็จ (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ร้อยละ	8.9	10.9 (ปี 63)
3.5 สัดส่วนประชากรที่เป็นผู้พิการ (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ร้อยละ	3.7	3.8 (ปี 64)
4.ความปลอดภัย			
4.1 การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	รายต่อประชากร 100,000 คน	60.4	57.7 (ปี 64)
4.2 อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	รายต่อประชากร 100,000 คน	27.2	24.5 (ปี 64)
5.สิ่งแวดล้อม			
5.1 ค่า PM 2.5 เฉลี่ยต่อปี (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	ไมโครกรัมต่อเมตร ³	79.5 111.1 (5 เดือนปี 62)	74.2 (ปี 65) 113.1 (5 เดือนแรก ปี 66)
5.2 อุณหภูมิสูงสุดในแต่ละปี (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี)	องศาเซลเซียส	37.3	35.8 (ปี 65)
6.โครงสร้างพื้นฐาน			
6.1 สัดส่วนประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	ร้อยละ	56.8	80.8 (ปี 64)
6.2 ปริมาณแสงสว่าง (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	nanoWatts/sr /cm ²	0.3	0.4 (ปี 65)
6.3 พื้นที่ปลูกสร้างที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (ค่ายิ่งมากยิ่งดี)	ร้อยละต่อพื้นที่ทั้งหมดของภาค	0.9	1.9 (ปี 65)

เครดิตรูปภาพ เครื่องหมายและสัญลักษณ์

รูปภาพประกอบหน้าแรก : unsplash.com/photos/3u51-uLQICc
เครื่องหมาย/ สัญลักษณ์ : <https://www.flaticon.com/>
เครื่องหมาย/สัญลักษณ์เอกสารแบบ : <https://thenounproject.com/>
ฟอนต์ตัวอักษร : https://seed.line.me/index_th.html

ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ขอบคุณครับ/ค่ะ